

GET-TOGETHER – INSCUNTER DA LAS LINGUAS

da Silvana Derungs

La chapientscha e la reconuschientscha vicendaivla per tut las quatter regiuns linguisticas da la Svizra, lur linguas e lur culturas – quai è la visiun da Get-Together. In pass per cuntanscher quella visiun ha gi lieu l'emna dals 7 fin ils 15 d'avust 2009.

Il project da Get-Together vul promover la chapientscha vicendaivla da las quatter regiuns linguisticas cun reunir persunas da tut las parts dal pajais e las animar da s'occupar cun la quadrilinguitad.

Viver las linguas cun ir a pe

Duas gruppas da viandar duain traversar la stad 2010 a pe tut las quatter regiuns linguisticas en Svizra. Ina gruppa parta da Genevra, l'autra da Müstair. En la vischinanza dal center geografic svizzer, l'Alp Älggi, s'inscuntran las gruppas. Ensemen duai il viadi lura cuntinuar fin a Berna. Durant il viadi vegnan realisads – mintgamai ensemen cun la populaziun locala – divers dis da project en connex cun la quadri- e la plurilinguitad.

Gia quest onn ha gi lieu dals 7 als 15 d'avust in'occurrenza da pilot. Las duas gruppas èn partidas da Genevra, resp. da Basilea ed èn s'inscuntradas ad Estavayer-le-Lac sper il Lai da Neuchâtel. La sonda ha gi lieu in think-tank, a chaschun dal qual ils giuvens participants ed ils represchentants dad organisaziuns da giuventetgna han barattà lur experientschas, lur giavischs e lur propostas en connex cun las linguas en Svizra.

Grondas foras en nossa savida

Pertge n'è la politica da linguas betg avunda attractiva per il politichers? Pertge na san ils Romands nagut dal Tessin? Pertge èsi per students germanofons uschè stentus da chattar l'access a gruppas da students francofons? Pertge è Beni Thurnheer mo per quels da la Svizra tudestga «la gueule de la nation», fertant che nagin l'enconuscha en la Svizra romanda? Il medem vala viceversa: tge gruppas da musica da la Svizra franzosa enconuschain nus, cun excepziun forsà da Stress u Sens Unik?

Nus vegnin a savair dal tudestg sco lingua

cun la forza politica, quai tenor la lescha na scritta vertenta en il cussegl naziunal: tgi che vul avair udida, s'exprima per tudestg! Nus udin da la retschertga da l'econom da furmaziun dr. François Grin: en media porta l'enconuschientscha dad ina lingua supplementara 500 francs dapli salari.

Nus vegnin a savair che ina buna part dals emprendists en Svizra n'ha nagina instrucziun da linguas estras pli en la scola professiunala. Quell'instrucziun terminescha pia cun 16 onns. Tge fan els, sch'els vulan forsà sa perfeziunar insaquants onns pli tard? Igl è cler che l'emprender linguas è stentus per blers scolars, l'impurtanza da las linguas davena savens conscienta pir pli tard. Co pudess ins augmentar la motivaziun dad emprender linguas? Co pudessan interpresas animar lur collavuraturs da far in stage en in'autra regiun linguistica da la Svizra? Fissi bun da cumenzar cun stages gia en scola, p.ex. cun barats da classas?

Relaxar cun beatbox

Las notizias da la runda da discussiun vegnan ils organisaturs a prender sco impuls per las discussiuns durant il viadi da l'onn proxim. Quel suentermezdi ad Estavayer-le-Lac n'è dentant betg mo vegnì nizzegià per discutir, mabain era per giugar cun nossa lingua: per schlucclar ils chaus e las buccas han ils organisaturs da Get-Together envidà ils dus rappers e commembers da la gruppa "Mundartisten" Knackeboul e Chocolococolo per in curs crash da beatbox. Gieu activ cun la lingua, la vusch ed oravant tut cun la lieunga ed ils levvs...

Tgi che vul savair dapli da las activitads da Get-Together ed esser orientà davart il viadi da l'onn proxim: www.get-together.ch.

Tge pensain nus da nossas linguas en Svizra?

Knackeboul dat instrucziun da beatbox.

